

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia economie, buget și finanțe

mail: ceb@parlament.md

AMENDAMENT

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(privind simplificarea legislației fiscale și vamale)

(nr. 326 din 08.09.2026)

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, se prezintă următorul amendament:

La art. III. din proiectul de lege, punctul 38 se completează cu următorul cuprins:

1. La articolul 108:

1. La art. 108 alin. (1) sintagma „la alin.(5) – (8)” se substituie cu sintagma „la alin.(6)–(8)”.

2. Art. 108 alin. (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Dacă factura fiscală este eliberată până la momentul efectuării livrării, data livrării se consideră data eliberării facturii fiscale. Primirea plății în avans pentru livrare de bunuri, executare de lucrări sau prestare de servicii viitoare nu se consideră dată a livrării în scopul aplicării taxei pe valoarea adăugată.”.

Argumentare:

Modificarea propusă urmărește eliminarea unei poveri financiare și administrative excesive asupra agenților economici. În prezent, obligația fiscală privind TVA apare conform principiului „primului eveniment”, inclusiv în cazul primirii plăților în avans. Practica aplicării acestei norme demonstrează că aceasta generează o serie de probleme economice și administrative, fără a contribui la creșterea eficienței administrării fiscale. În momentul primirii unui avans livrarea bunurilor nu a avut încă loc, nici lucrările/serviciile nu au fost efectuate/prestate, prin urmare consumul efectiv nu există. În aceste condiții, calcularea TVA are loc înainte de apariția obiectului economic al impozitării. Astfel, agenții economici sînt nevoiți să utilizeze propriile mijloace circulante pentru finanțarea temporară a bugetului.

În prezent, obligația fiscală privind TVA apare conform principiului „primului eveniment”, inclusiv în cazul primirii plăților în avans. Practica aplicării acestei norme demonstrează că aceasta generează o serie de probleme economice și administrative, fără a contribui la creșterea eficienței administrării fiscale.

Natura economică a TVA

Taxa pe valoarea adăugată este un impozit pe consum. Obiectul impozitării îl constituie livrarea de bunuri sau prestarea de servicii. În momentul primirii unui avans, livrarea bunurilor nu a avut încă loc și serviciul nu a fost prestat, prin urmare consumul efectiv nu există. În aceste condiții, calcularea TVA are loc înainte de apariția obiectului economic al impozitării.

Încălcarea principiului neutralității TVA

Sistemul TVA se bazează pe principiul neutralității, potrivit căruia întreprinderea acționează doar ca intermediar între stat și consumatorul final. Totuși, calcularea TVA la avansuri conduce la situația în care agenții economici sunt obligați să achite taxa la buget înainte de momentul livrării efective a bunurilor sau prestării

serviciilor. În consecință, agenții economici sunt nevoiți să utilizeze propriile mijloace circulante pentru finanțarea temporară a bugetului.

Riscuri de deficit de lichidități pentru mediul de afaceri

Calcularea TVA la avansuri este deosebit de sensibilă pentru întreprinderile care desfășoară proiecte de lungă durată, produc echipamente sau efectuează operațiuni de import. Impozitul trebuie achitat înainte ca întreprinderea să obțină rezultatul economic al tranzacției, ceea ce poate genera deficit de lichidități și o presiune financiară suplimentară.

Dificultăți în cazul operațiunilor de import

În practică apar frecvent situații în care o întreprindere primește un avans pentru un bun care urmează să fie importat. În acest caz, întreprinderea calculează mai întâi TVA la avansul primit, iar ulterior achită TVA la momentul vămuii bunurilor. Această situație generează operațiuni fiscale suplimentare și complică evidența contabilă.

Restituirea și modificarea avansurilor

Avansurile pot fi restituite sau modificate în urma schimbării condițiilor contractuale, a executării parțiale a lucrărilor sau a anulării tranzacției. În aceste cazuri apare necesitatea ajustării TVA calculat anterior, ceea ce conduce la operațiuni contabile suplimentare și complică administrarea fiscală.

Povara administrativă

Calcularea TVA la avansuri impune ținerea unei evidențe suplimentare, efectuarea permanentă a ajustărilor obligațiilor fiscale și corelarea datelor din diferite rapoarte fiscale. Aceasta mărește volumul de muncă contabilă și nu contribuie la sporirea transparenței sistemului fiscal.

Practica și cadrul juridic al Uniunii Europene

Directiva Consiliului 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată stabilește cadrul general al aplicării TVA în statele membre ale Uniunii Europene. Potrivit articolului 63 din Directivă, regula generală este că exigibilitatea TVA intervine la momentul livrării bunurilor sau prestării serviciilor. Articolul 65 al aceleiași directive prevede că, în cazul în care plata este primită înainte de livrare sau prestare, taxa poate deveni exigibilă la momentul primirii plății. Totuși, această prevedere nu impune statelor obligația absolută de a aplica TVA la avansuri în toate situațiile, ci oferă statelor membre posibilitatea de a stabili mecanismul concret al momentului apariției obligației fiscale, ținând cont de specificul economiei și de necesitatea unei administrări fiscale eficiente. Prin urmare, practica europeană nu este uniformă, iar legislațiile naționale pot prevedea diferite modalități de determinare a momentului exigibilității TVA, inclusiv mecanisme care reduc impactul financiar al taxei asupra agenților economici. Propunerea de modificare a art.108 alin.(5) din Codul fiscal se înscrie în această logică, urmărind stabilirea unui mecanism mai echilibrat, care menține obligația de plată a TVA, dar corelează momentul apariției acesteia cu realizarea efectivă a livrării bunurilor sau prestării serviciilor.

Eliminarea obligativității calculării TVA la avansuri va permite:

- aducerea mecanismului de impozitare în concordanță cu natura economică a TVA;
- reducerea presiunii financiare asupra agenților economici; diminuarea costurilor administrative ale mediului de afaceri;
- simplificarea administrării fiscale.

În același timp, veniturile bugetare nu vor fi diminuate, deoarece TVA va fi calculat în momentul livrării efective a bunurilor sau prestării serviciilor.

Digitally signed by Chicu Ion
Date: 2026.09.17 14:12:51 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Ion CHICU
Deputat în Parlament